

EUROPSKA UNIJA
ZAJEDNO DO FONDOVA EU

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

“Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.”

ODRŽIVO GOSPODARENJE OTPADOM U OPĆINI CERNIK RECIKLAŽNO DVORIŠTE “CERNIK”

**“CERNIK VOLIMO O OKOLIŠU BRINEMO”
–Odgovoran odnos prema okolišu–**

“Organizacija javne edukacijske tribine sufinancirana je u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova.”

“Sadržaj ove prezentacije isključiva je odgovornost Općine Cernik.”

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
I ENERGETSKU UČINKOVITOST

ŠTO JE OTPAD?

Svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

OTPAD – Stvari koje nam više ne trebaju, ali se mogu ponovno iskoristiti, popraviti ili reciklirati.

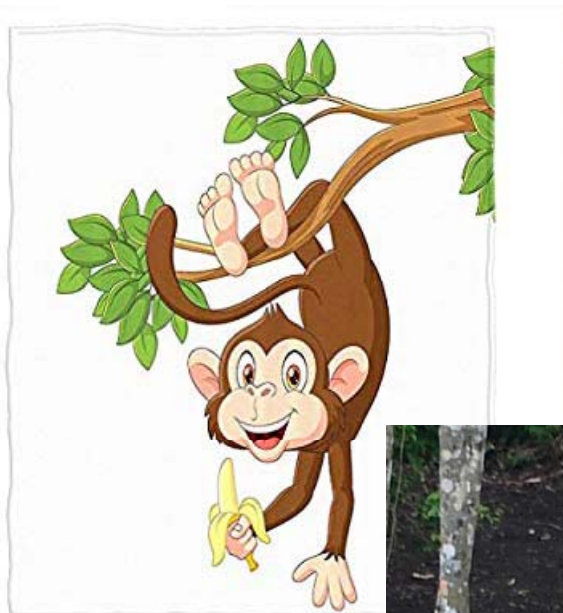
SMEĆE – Dio otpada koji završava na odlagalištima, različiti oblici nekih tvari/stvari nepovratno pomiješani i teško se mogu vratiti u nešto korisno.

Primjeri značajnih tokova otpada

Prioritetni tokovi otpada prema EU	Ostali značajni tokovi otpada
Komunalni otpad	Organski zeleni otpad
Ambalažni otpad	Karton
Gume	Papir
Elektronski i električni otpad	Željezo
Građevinski otpad	Ostali metali
Opasni otpad	Poljoprivredni otpad
Otpadna vozila	Industrijski otpad
Medicinski otpad	Ostaci hrane i org. otpad
Otpadna ulja	Tekstil
Mulj iz pročištača otpadnih voda	Inertni ostaci
	Baterije
	Glomazni otpad
	Rudarski otpad

ZAŠTO GOVORIMO O ODRŽIVOM GOSPODARENJU OTPADOM?

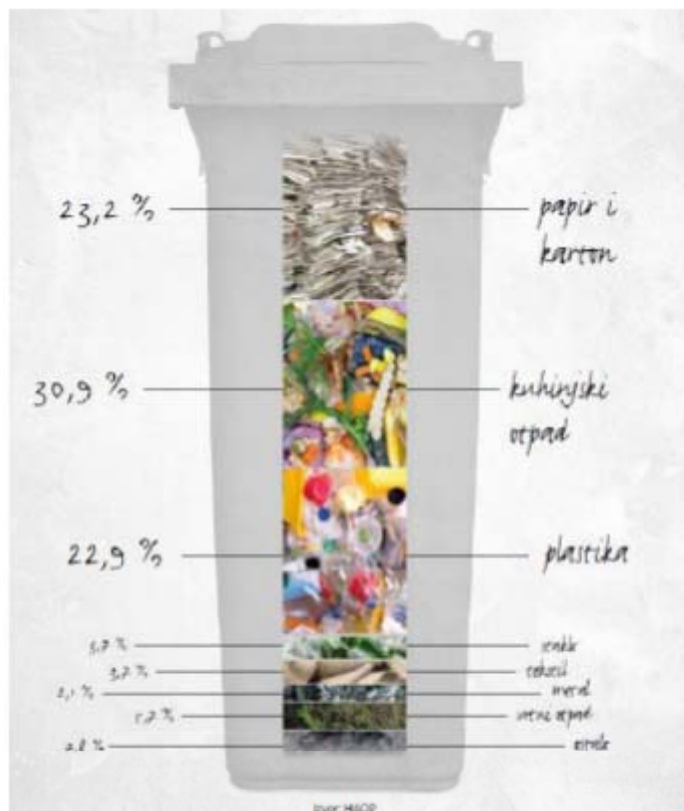
JESMO LI OTPAD
ILI ŠAMO SMEĆE,
ODLUČUJETE VI – U
SVOM DOMU!

Izvor:FZOEU

SASTAV MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA

Sastavnica	Udio (%)
Metal	2,1
Drvo	1,0
Tekstil/odjeća	3,7*
Papir i karton	23,2*
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5
Kuhinjski otpad	30,9*
Vrtni otpad	5,7*
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
Ukupno	100

***) 63,5% biorazgradivi otpad**

Izvor: HAOP, projekt: „Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj i projekcija količina komunalnog otpada“

ODRŽIVO GOSPODARENJE OTPADOM DOPRINOSI ODRŽIVOM RAZVOJU

- ▶ zato jer štedimo sirovine

- ▶ zato što štedimo energiju

- ▶ zato što čuvamo okoliš

KAKO ODRŽIVO GOSPODARITI OTPADOM? NE NA POSTOJEĆI NAČIN!

Spora implementacija
zakonskih obaveza;

Nedostatak kontinuiteta u
implementaciji potrebnih mjera;

Promjena navika i mentaliteta;

Nedostatna promidžba i
edukacija;

NIMBY&NIMET sindrom

CILJEVI–RH!

Ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada

u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997.:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31.12.2013.
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31.12.2016.
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31.12.2020.

Ograničenja u vezi odlaganja otpada

na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj:

- 1.710.000 tona do 31.12.2013.
- 1.410.000 tona do 31.12.2014.
- 1.210.000 tona do 31.12.2015.
- 1.010.000 tona do 31.12.2016.
- 800.000 tona do 31.12.2017.

1.1.2020.

odvojeno prikupljati 50%

papira, stakla, plastike, metala

**općine, gradovi
i Grad Zagreb**

Zakon o održivom
gospodarenju otpadom
(NN 94/2013, 73/17)

CILJEVI–KRUŽNO GOSPODARSTVO!

RECIKLIRANJE KOMUNALNOG OTPADA

EU Direktiva o otpadu:

- 50% do 2020.

Prijedlog izmjene

Direktive EU o otpadu:

- 65% do 2035.

ODLAGANJE KOMUNALNOG OTPADA

Prijedlog izmjene Direktive EU o
odlagalištima otpada:

- 10% do 2035.

RECIKLIRANJE AMBALAŽNOG OTPADA

EU Direktiva o

ambalaži :

- 60% do 2020.

Prijedlog izmjene

Direktive EU o

ambalaži i

ambalažnom otpadu:

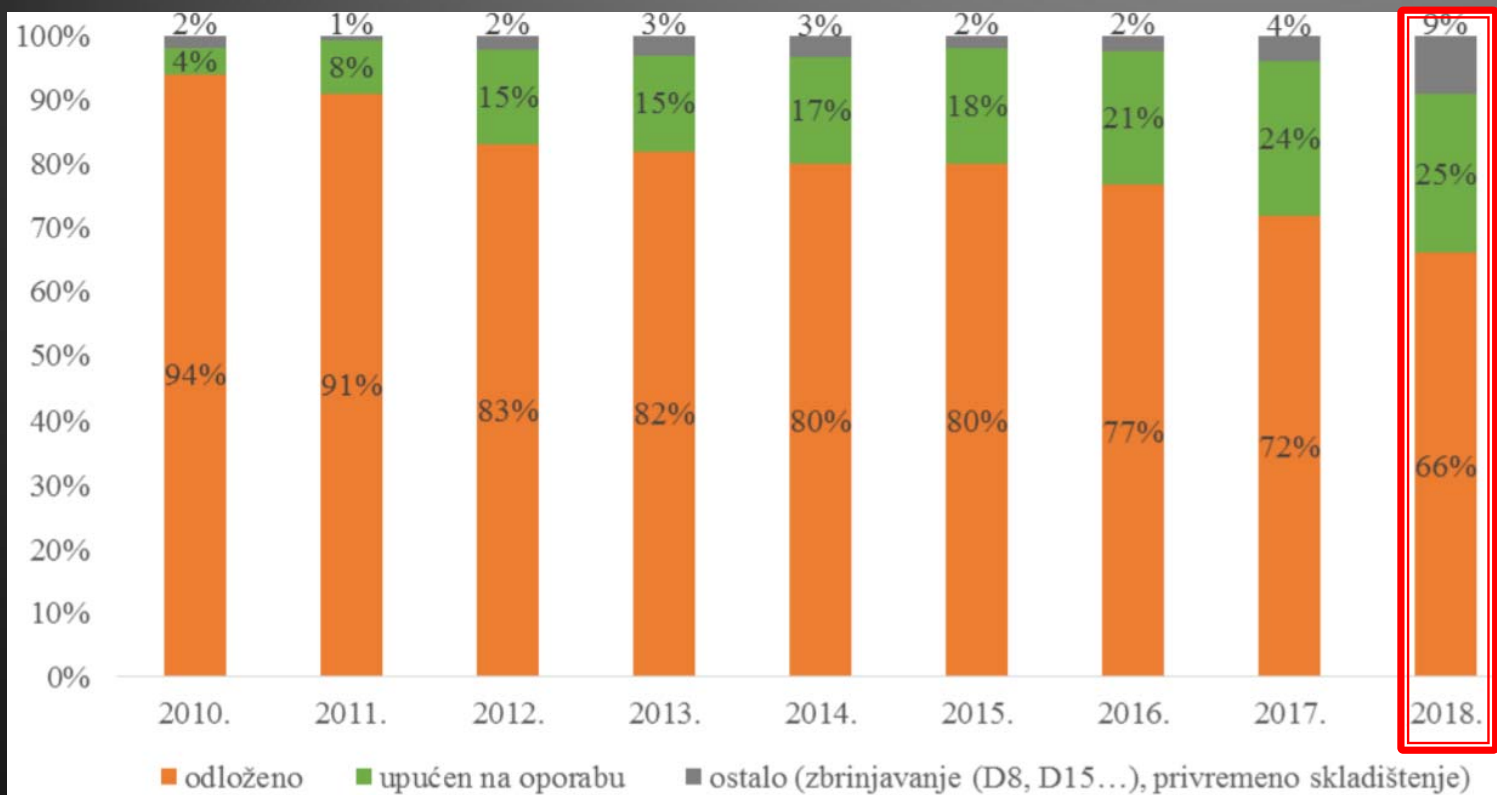
- 65% do 2025.

- 70% do 2030.

▪ 70% građevinskog otpada

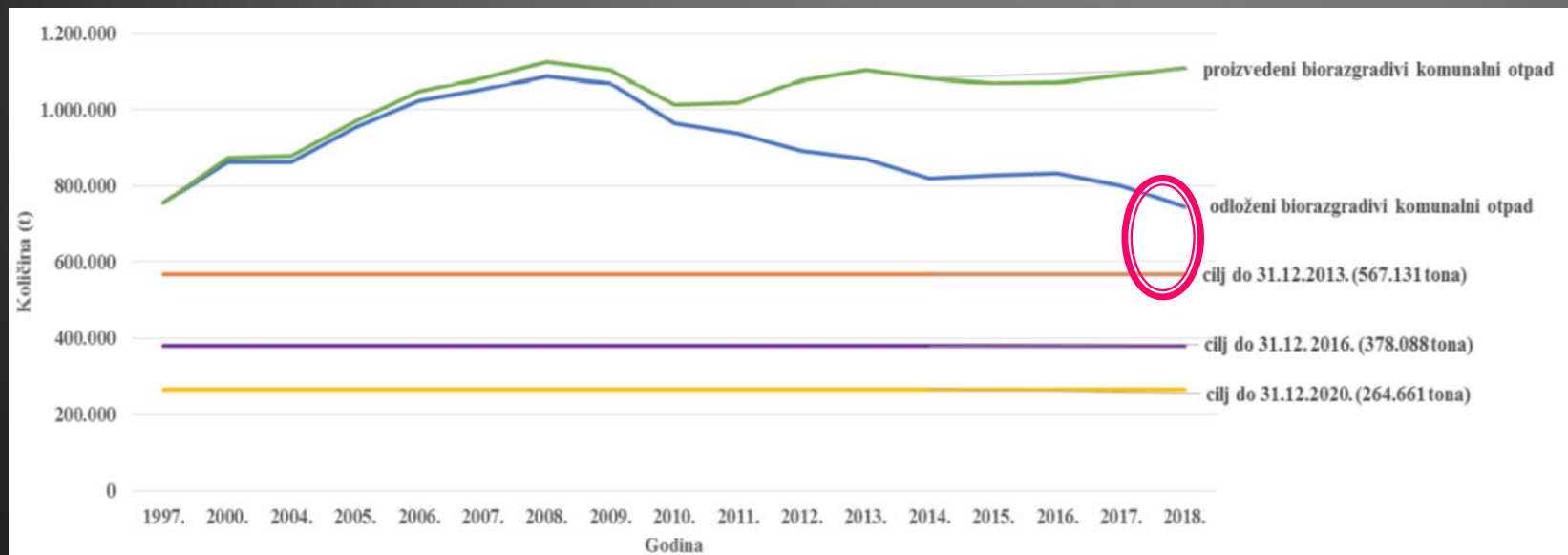
GDJE SMO DANAS—ODVOJENO PRIKUPLJANJE I ODLAGANJE

Izvor: MZOE, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

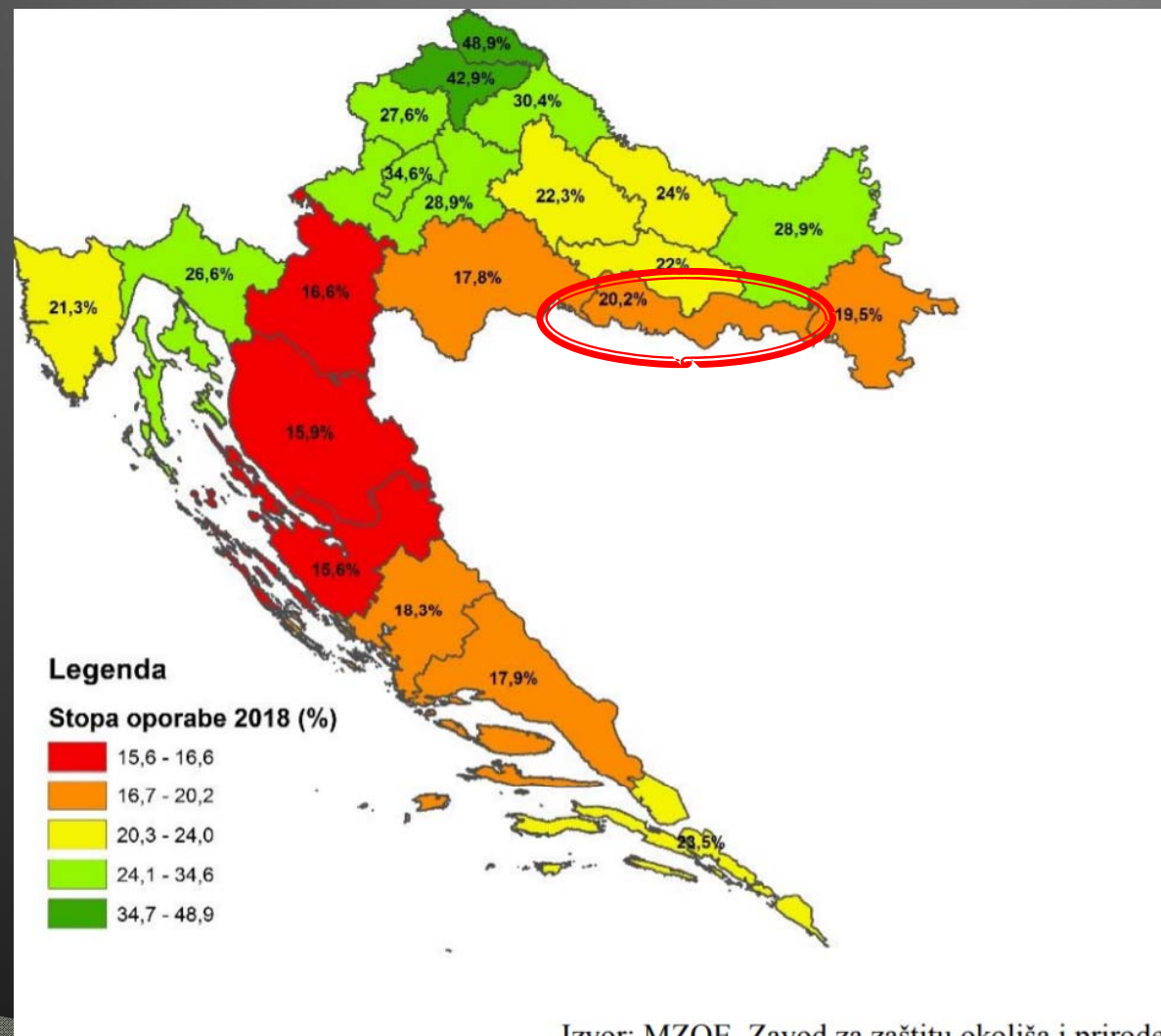
GDJE SMO DANAS? BIORAZGRADIVI OTPAD!

Izvor: MZOE, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

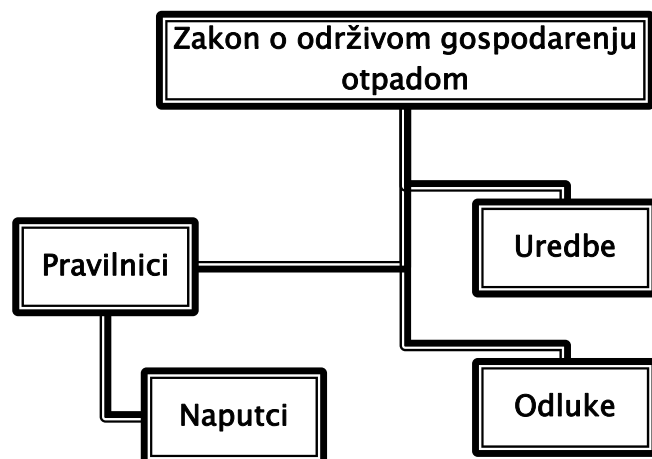
GDJE SMO DANAS—OPORABA OTPADA!

Izvor: MZOE, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

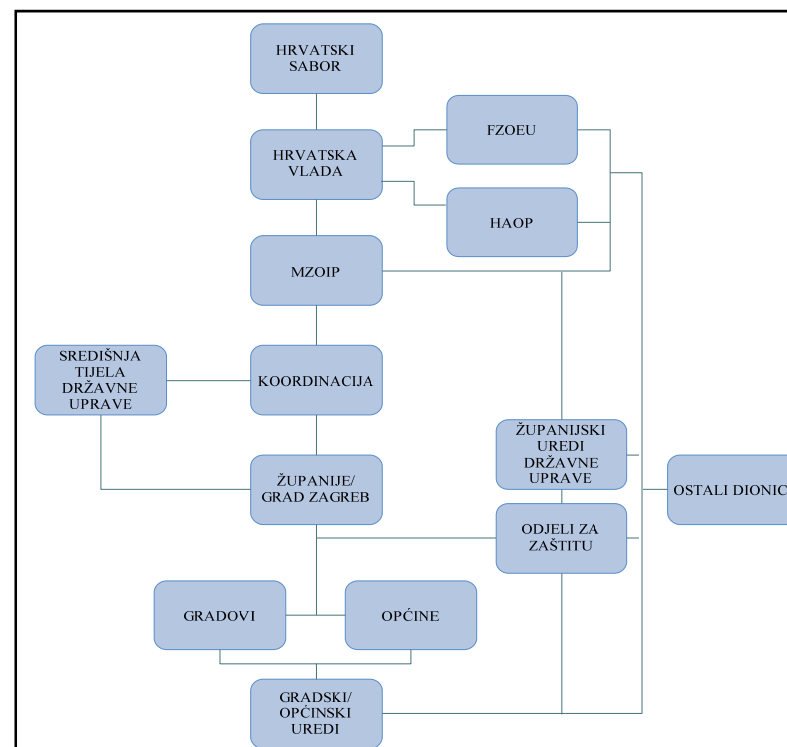

ZAKONSKA LEGISLATIVA

42 AKTA!

- ▶ Pregled propisa na stanicama MZOE
<https://www.mzoip.hr/hr/otpad/propisi-i-medunarodni-ugovori.html>
- ▶ Pregled propisa na stanicama Narodnih novina
<http://narodne-novine.nn.hr/>

PRINCIPI ODRŽIVO GOSPODARENJA OTPADOM

TRI OSNOVNA PRINCIPA ODRŽIVO GOSPODARENJA OTPADOM – 3R

- ▶ R – reduce – **SMANJI**
- ▶ R – reuse – **PONOVNO KORISTI**
- ▶ R – recycle – **RECIKLIRAJ**

GOSPODARENJE OTPADOM–RED PRVENSTVA

Podrazumijeva sprječavanje i smanjivanje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi postupajući s otpadom u skladu s gospodarskim načelima.

EU HIJERARHIJA OTPADA

GOSPODARENJE OTPADOM–NAČELA GOSPODARENJA OTPADOM

VIZIJA GOSPODARENJA OTPADOM U RH

Osnovna zamisao gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se u tzv. bezdeponijskom ili bolje rečeno bezodlagališnom konceptu kojem se teži kao idealu.

NEMA VIŠE
ODLAGALIŠTA !!!!!

Za njegovo ostvarenje potrebno je zatvaranje kruga od izbjegavanja nastajanja otpada, smanjenja količina i štetnosti, reciklaže i uporabe (mehaničke, biološke, energetske) do iskorištavanja inertnog ostatka.

Osnovni preduvjet je stalna edukacija svih ciljnih skupina i sudjelovanje građana od prvotne ideje do realizacije i upravljanja.

OBAVEZE JLS I POSJEDNIKA OTPADA

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- *javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,*
- *odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,*
- *sprječavanje odbacivanja otpada te uklanjanje tako odbačenog otpada,*
- *funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta ako ima više od 3.000 stanovnika,*
- *donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,*
- *provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,*
- *mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.*

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada. Proizvođač i posjednik otpada dužni su:

- *odvojeno sakupljati otpad čija se svojstva mogu iskoristiti.*
- *posebne kategorije otpada mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s propisima za tu vrstu otpada.*

POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI Cernik

Javnu uslugu prikupljanja mKO i biorazgradivog otpada obavlja KD Odlagalište d.o.o. Obuhvat je 100%.

Svaki stanovnik/ca Općine Cernik je u 2018.godini proizveo/la 185 kg otpada

Za odvojeno prikupljanje otpada, nabavljene su posude i formirano ukupno 13 zelenih otoka na cijelom području Općine. U njima je moguće odvojiti plastiku, papir, staklo i metalni otpad. Odvoz odvojeno prikupljenog otpada iz zelenih otoka je po potrebi.

PLANIRANI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI Cernik

1. Uvođenje sustava prikupljanja “od vrata do vrata”

	VREĆA ZA PAPIR - ODOVOZ 1X MJESEČNO	
	NOVINSKI PAPIR, ČASOPISI, PROSPEKTI, KARTONSKE KUTIJE ZA JAJA, PAPIRNATE VREĆICE, AMBALAŽNI PAPIR I KARTON	DA
	VREĆA ZA PLASTIKU - ODOVOZ 1X MJESEČNO	
	AMBALAŽA OD DETERDENTATA, ŠAMPONA, KOZMETIKE, PLASTIČNE BOCE, ČEPOVI, PLASTIČNI TANJURI, AMBALAŽA OD JOGURTA, PREHRAMBENIH PROIZVODA I SLIČNO	DA
	KANTA ZA MJEŠANI KOMUNALNI OTPAD	
	TETRAPAK, PELENE, HIGIJENSKI ULOŠCI, SPUŽVE, VLAŽNE MARAMICE, OSTACI DUHANA I OPUŠCI	DA
	VREĆA ZA BIORAZGRADIVI OTPAD	
	OSTACI VOĆA I POVRĆA, LJUSKE OD JAJA, POKOŠENA TRAVA, OSTACI BILJAKA, TALOG KAVE I ČAJA, SLAMA, SIJENO, PILJEVINA, USITNJENO SUHO GRANJE I LIŠĆE	DA
	MESO, KOSTI, IZMET, PLASTIKA, METAL, STAKLO, PELENE, PEPEO, KOROV ALERGENA (AMBROZIJA I SL.), LAKIRANO DRVO	NE

PLANIRANI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI Cernik

2. "Novi" zeleni otoci

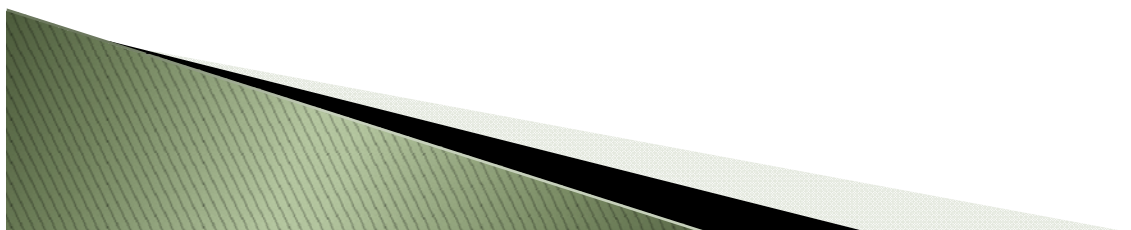
PLANIRANI SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM U OPĆINI CERNIK

3. Izgradnja reciklažnog dvorišta "Cernik"

Ukupna vrijednost projekta: 3.088.424,32 HRK

Iznos bespovratnih sredstava EU: 2.477.717,51 HRK

Razdoblje provedbe projekta: 01.03.2019.-19.11.2020.

ULOGA POJEDINCA ŠTO JA MOGU UČINITI?

Počnite od tog malog papira koji ćete umjesto u koš odvojiti u kantu/vrećicu za papirni otpad.

Učinite promjenu već danas!!!!

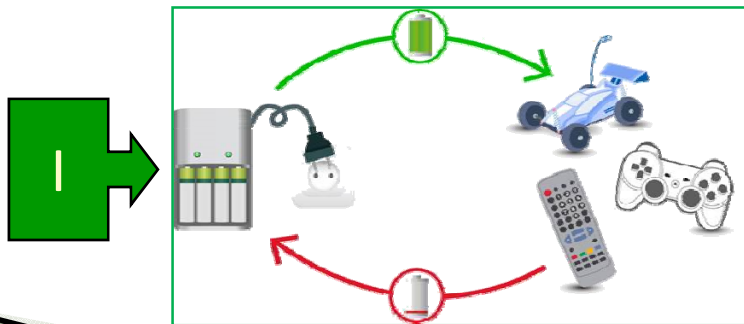
Za nekoliko dana razmislite o istoj stvari i za konzerve, limenke, boce...

i drugo što završava u otpadu.

IZBJEGAVANJE NASTANKA OTPADA

KAKO?

KAKO?

30% mKO pogodno za kompost

VREDNOVANJE OTPADA

Vrednovanje- produžavanje životnog vijeka proizvoda i materijala kroz njihovo recikliranje i ponovno korištenje.

ODVOJENO PRIKUPLJANJE MJESTA GDJE OTPAD NIJE SMEĆE

Spremnici ili posude grupirane u „zelene otoke“.

Reciklažna dvorišta su mjesta opremljena spremnicima i posudama zapremnine 1100 do 5000 litara u kojima se, ovisno o veličini i izvedbi, odvojeno prikuplja više desetaka različitih vrsta iskoristivih otpadnih tvari i opasnog otpada od građana.

Centri za gospodarenje otpadom do 31.12.2018. moraju biti zatvorena i sanirana sva postojeća odlagališta i izgrađeni i spremni za rad CGO-i u kojima će se otpad prije odlaganja mehanički i biološki obraditi.

PLASTIKA

- ▶ **Plastika je umjetni materijal kojeg nema u prirodi; izrađuje se od neobnovljivih izvora energije (sirove nafte i zemnog plina).**
- ▶ **Recikliranjem plastike zauzimamo manje mjesta na odlagalištu.**
- ▶ **Vrijeme razgradnje plastike u prirodi je vrlo dugo od 100 do 1000 godina!**
- ▶ **Procjenjuje se da godišnje od plastike strada više od milijun životinja!**
- ▶ **U svijetu se godišnje koristi više od 500 milijardi plastičnih vrećica, odnosno milijun vrećica po minuti!**
- ▶ **Plastika se uspješno može reciklirati!**

PAPIR

- ▶ Za 1 tonu papira potrebno je posjeći 17 stabala, utroši se 240 m³ vode, potroši oko 5000 kWh elek. energije i ispusti oko 4000 m³ CO₂.
- ▶ Godišnje se u prosjeku potroši 50 kg papira po stanovniku
- ▶ Papir se može reciklirati 6-7 puta
- ▶ Recikliranjem starog papira štedi se elek. energija, voda i drvo (stabla)
- ▶ Stablu je potrebno više od 30 godina da izraste

STAKLO

- ▶ Odbačeno staklo može se bezbroj puta reciklirati
- ▶ Kompletно se može pretaliti u novi proizvod, a da pri tome ne gubi na kvaliteti.
- ▶ Recikliranjem stakla štedimo prirodne sirovine!
- ▶ Upotrebom tone starog stakla uštedjeli smo 700 kg pijeska, 200 kg kalcita i 200 kg sode, te čak 30 tona nafte
- ▶ Korištenjem otpadnog stakla u tvornicama stakla se smanjuje potrošnja energije i drugih prirodnih sirovina, tako da pojedine zemlje čak uvoze otpadno staklo.

METALI

- ▶ Odbačena aluminijska konzerva, limenka soka i sl. ostaje u prirodi i više od 500 godina
- ▶ Željezo, aluminij, bakar, čelik i drugi metali su posebno vrijedne vrste otpada jer spadaju u neobnovljive prirodne resurse
- ▶ Proizvodnjom novog od starog aluminija, umjesto od boksita, uštedi se i do 95% energije.
- ▶ Reciklažom 1 tone aluminija uštedi se: 8 tona boksita , 4 tona kemijskih aditiva i 14000 kWh električne energije

TEKSTIL

- ▶ Tekstil predstavlja osobit problem na odlagalištima budući da se sintetički proizvodi jako dugo razlažu, dok se vuneni odjevni predmeti razlažu ali proizvode metan koji pridonosi globalnom zagrijavanju
- ▶ Osim toga, ponovnom upotrebom tekstilnih materijala štedi se energija, voda i smanjuje količina pesticida koji se koriste kod proizvodnje novih sirovina.

ŠTO SVE PRIMA RD CERNIK?

Reciklabilni otpad:

15 01 01 - papirna i kartonska ambalaža
20 01 01 - papir i karton
15 01 04 - metalna ambalaža
20 01 40 – metali
15 01 07 - staklena ambalaža
20 01 02 – staklo
15 01 02 - plastična ambalaža
20 01 39 – plastika
20 01 10 – odjeća
20 01 11 – tekstil
20 03 07 - glomazni otpad

Problematicni otpad:

15 01 10* - ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
15 01 11* - metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
16 05 04* - plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
20 01 13* - otapala
20 01 14* - kiseline
20 01 15* - lužine
20 01 17* - fotografske kemikalije
20 01 19* - pesticidi
20 01 21* - fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
20 01 23* - odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove
20 01 26* - ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25*
20 01 27* - boje, tinte, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari
20 01 29* - detergentsi koji sadrže opasne tvari
20 01 31* - citotoksici i citostatici
20 01 33* - baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
20 01 35* - odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
20 01 37* - drvo koje sadrži opasne tvari

ŠTO SVE PRIMA RD CERNIK?

Građevni otpad iz kućanstva*** :

17 01 01 – beton
17 01 02 – cigle
17 01 03 - crijep/pločice i keramika
17 04 11 - kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
17 06 01* - izolacijski materijali koji sadrže azbest
17 06 03* - ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
17 06 04 - izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
17 06 05* - građevinski materijali koji sadrže azbest
17 08 01* - građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
17 08 02 - građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*

Ostalo :

20 01 25 - jestiva ulja i masti
20 01 28 - boje, tinte, ljepljiva i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27*
20 01 30 - detergentski sredstva koji nisu navedeni pod 20 01 29*
20 01 32 - lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31*
20 01 34 - baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33*
20 01 36 - odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23* i 20 01 35*
08 03 17* - otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
08 03 18 - otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
16 01 03 - otpadne gume
18 01 01 - oštri predmeti (osim 18 01 03*)

*** Sukladno dodatku IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom, korisnicima je omogućeno predati građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

KAKO ODLOŽITI?

BESPLATNO

Reciklažno dvorište namijenjeno je preuzimanju manjih količina otpada isključivo od građana s područja Općine Cernik, ne od pravnih i fizičkih osoba - obrtnika.

Otpad prethodno već razvrstan i u prikladnoj ambalaži, možete predati besplatno uz predočenje osobnog identifikacijskog dokumenta (i zadnjeg plaćenog računa za komunalne usluge).

INFORMACIJE

- Radno vrijeme
- Kontakt telefon
- Zadužena osoba
- Mrežne stranice
- Ostale obavijesti

„Mi nismo Bog. Zemlja nam prethodi i ona nam je darovana.“
Papa Franjo

HVALA NA PAŽNJI !

**VIDIMO SE NA SLJEDEĆOJ
RADIONICI/SEMINARU**

